Jaargang 116. Woensdag, 25 Maart 1857. No. 36.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** voor de NATIONALE MILITIE dezer Gemeente van de ligting van het jaar **1857**, dat de MILITIE-RAAD tot het onderzoeken der RECLAMES en van die welke TE KLEIN zijn gemeten, zitting zal houden in de GEWONE VERGADERZAAL in het RAADHUIS alhier, op **Vrijdag den 27sten** en **Zaturdag den 28sten Maart aanstaande;**

dat zij, onverschillig om welke redenen zij reclameren, voor dien Raad moeten verschijnen, namelijk:

degenen welke bij de Loting van dit jaar getrokken hebben No. **373** tot en met No. **454**, op **Vrijdag den 27sten Maart**, en degenen welke getrokken hebben No. **455** tot en met No. **624**, op **Zaturdag den 28sten Maart 1857**, allen des voormiddags te negen uur.

Den bovenbedoelde Lotelingen wordt bij deze, overeenkomstig art. 37 en 38 der Wet van den 27sten April 1820, nadrukkelijk aanbevolen, op den bepaalden tijd in Persoon voor dien Raad te verschijnen, dewijl bij verzuim daarvan het daarvoor gehouden zal worden, dat zij geenerhande redenen van vrijstelling hebben, en derhalve voor de dienst gedesigneerd worden; zullende evenwel, in gevolge Koninklijk besluit van den 20sten April 1826, no. 147, van die opkomst zijn VRIJGESTELD de MANSCHAPPEN dienende bij de ARMEE te LANDE of ter ZEE.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor kennisgeving, en zij zich niet op het ontvangen van een OPROEPINGSBILJET moeten verlaten.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — ontvangen hebbende eene missive van den Heer LUITENANT-KOLONEL, MILITIE-COMMISSARIS in de Provincie *Groningen*, waarbij wordt opgegeven de tijd, op welken de **MILITIERAAD** zitting zal houden tot het **onderzoek** der **Plaatsvervangers** en tot het **beoordeelen** der **verwisseling** van **Nommers**, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de MILITIERAAD ten gemelden einde zitting zal houden in het RAADHUIS in de GEWONE VERGADERZAAL, op MAANDAG den 6den April aanstaande, des voormiddags te negen uur;

Dat de COMMISSIE, benoemd tot het **teekenen** en **afgeven** van **Attesten** en **Certificaten**, op WOENSDAG den 1sten April 1857, des voormiddags van half tien tot half twee, in het RAADHUIS, in de GEWONE VERGADERZAAL van den RAAD, zal vaceren tot het **opmaken** en **afgeven** van **Certificaten** van goed gedrag, bij art. 97 der wet op de Nationale Militie voorgeschreven, alsmede tot het **afgeven** der **verklaringen** van **toestemming** van Ouders of Voogden voor allen, die als NOMMERVERWISSELAARS in dienst wenschen te treden;

Dat de zoodanigen, die zich in de **dienst** willen doen **vervangen**, op dien dag bij opgemelde Commissie zullen moeten verschijnen, vergezeld van hunne PLAATSVERVANGERS, de laatstgenoemden voorzien van een gezegeld ATTEST Letter V, van hunne GEBOORTEACTEN en BEWIJZEN, dat zij aan hunne verpligtingen ten opzigte der NATIONALE MILITIE hebben voldaan, als ook van drie, bij genoemde Commissie bekende, en ter goeder naam staande GETUIGEN; terwijl de NOMMERVERWISSELAARS voorzien van een gezegeld ATTEST Letter X, en hunne GEBOORTEACTEN, met hunne OUDERS of VOOGDEN, mede voor die Commissie moeten verschijnen, en in geval Vader, Moeder of Voogd niet kunnen schrijven, dan met twee GETUIGEN, welke, even als die voor de Plaatsvervangers, moeten kunnen schrijven.

GRONINGEN, 23 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

KOHIER
der WATEREN, BRUGGEN en WATERWERKEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het door hen opgemaakt **KOHIER** der **ONDERHOUDSPLIGTIGEN** van de **Wateren, Bruggen** en **Waterwerken** in de Gemeente *Groningen* voor een ieder in het GEMEENTEHUIS ter inzage zal liggen gedurende **ééne Maand**, en wel van DONDERDAG den 26sten Maart tot en met MAANDAG den 27sten April 1857.

Bezwaren en aanmerkingen kunnen daarop schriftelijk bij BURGEMEESTER en WETHOUDERS worden ingebragt, uiterlijk binnen 8 dagen na het einde van den termijn van nederlegging.

GRONINGEN, 23 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het **AFGEVEN** der **ATTESTATIËN DE VITA**, ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den **31sten Maart 1857** verschenen, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS te *Groningen*, zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, van des voormiddags **half tien** tot des middags **een** uur:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 3den April 1857; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 4den April 1857.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

Een Engelsch etablissement op Nederlandsch grondgebied in Indië. Onder dezen titel bevat het *Tijdschrift van Nederlandsch Indië*, aflevering van Maart 1857, een artikel, dat hoogst belangrijke beschouwingen bevat over den weg, dien vreemden invloed zich baant in den Rio-archipel en op de oostkust van Sumatra. Wij ontleenen aan dat artikel het volgende feit: Het is bekend hoe het rijk van Siak op de oostkust van Sumatra, sedert geruimen tijd aan regeringloosheid is prijs gegeven en hoe dat rijk zich thans reeds geheel onder het bestuur van Nederland zou bevinden, indien het regeringsbeleid van den heer *J. C. Baud*, uit vrees voor de oppositie der Singaporesche kooplieden en de vertoogen van Engeland, in 1842 de bezittingen dier oostkust niet had doen verlaten. De sultan van dat rijk kan zich zonder steun onmogelijk staande houden; nog onlangs waren zijne ondergeschikte regenten in de verschillende districten in volslagen opstand tegen hem en onderling in voortdurende twisten en strijd. In den laatsten tijd heeft die sultan zich, door tusschenkomst van den onderkoning van Rio, herhaalde malen tot het Nederlandsche gouvernement gewend, ten einde de hulp van zijnen souverein, waarvoor hij Nederland nog altoos erkent, dringend in te roepen. Indien onze regering hem slechts met eene geringe magt ware te hulp gekomen, zou de orde weldra zijn hersteld geweest, want de schrik voor de kracht der Europeanen is er zeer groot. Het verzoek, ofschoon door onzen getrouwen vassal, den onderkoning van Rio, ondersteund, baatte echter niet. Toen wendde zich de sultan, ten einde raad, met hetzelfde verzoek tot eenige kooplieden te Singapore, die, ten gevolge van de intrekking onzer bezettingen, aldaar vrij spel hebben en er een voordeeligen handel drijven. Onmiddellijk werden door deze eenige gewapende schoeners en twee kanonneerbooten uitgerust en naar Siak gezonden. Deze magt was naauwelijks in de rivier Siak verschenen, of de orde was hersteld en het kostte den sultan met deze hulp weinig moeite zijne oproerige vassallen tot rede te brengen en de aanvallers van zijn grondgebied te verdrijven. Deze hulp bleef niet onbeloond. Met toestemming en goedkeuring van den sultan hebben de Singapoorsche kooplieden in het rijk van Siak, *Nederlandsch grondgebied*, eene vereeniging gevormd om aldaar een handelsetablissement te vestigen en het laat zich verwachten, dat zij dit rijk niet weder zullen verlaten.

De *Indiër*, dit feit vermeldende, vraagt daarbij of het met de oostkust van Sumatra moet gaan als met Serawak op de westkust van Borneo, door de vestiging aldaar van *James Brooke*. Toen kostte de onverschilligheid van het Nederlandsch-Indisch gouvernement ons een groot gedeelte van Borneo, moet zij, vraagt dat blad, ons thans de oostkust van Sumatra doen derven?

CHINA.

In de laatste zitting van het Engelsche Hoogerhuis is door den minister van oorlog een feit medegedeeld, hetwelk den staat der zaken in China in een voor de Europeanen gunstiger licht stelt, namelijk dat, na het gebeurde te Canton, de Chinesche overheden in de vier andere havens van wege den Keizer aangeschreven zijn om desniettegenstaande in vreedzame en vriendschappelijke betrekking met de Engelschen te blijven; dit was, zeide de minister, door den admiraal *Seymour* aan H. M. gouvernement medegedeeld in eenen brief, dien hij geschreven had na het afzenden der jongste officiële depêche, welke van hem ontvangen was.

In tegenspraak met deze geruststellende verzekering, deelt de *North China Herald*, een Engelsch dagblad, hetwelk in de Chinesche zeestad Shanghai uitgegeven wordt, in een van zijne jongste ontvangen nommers het volgende mede: » Wij vernemen uit eene zeer goede bron, dat ten gevolge van » de oproerigheid der buitenlandsche barbaren te Canton," zoo als het in den officiëlen stijl der mandarijen heet, het gouvernement te Peking reeds op aanstalten tot verdediging van Tientsin, de zoogenaamde haven der hof- en residentiestad, bedacht is. Hieruit blijkt duidelijk genoeg, welke de inzigten en voornemens van den Keizer en van zijn kabinet zijn. De buitenlandsche regeringen hebben, naar wij vreezen, nog geen juist denkbeeld van den ingekankerden en onverzettelijken haat, waarmede zij zullen te kampen hebben voor dat zij met de Tartaarsche beheerschers van China in eene vreedzame en onbeperkte betrekking kunnen treden."

ITALIE.

Te Napels werd, volgens berigt van den 12den dezer, een vaartuig van de Napelsche oorlogsvloot uitgerust om een 240-tal straffelingen, die de hun aangebodene verwisseling van straf aangenomen hebben, uit de Napelsche strafgevangenissen naar de Argentijnsche republiek over te brengen. Het plan, hetwelk het Napelsche gouvernement gevormd heeft, om de oorzaak der vriendschapsbreuk met de Westersche mogendheden weg te nemen, komt alzoo in uitvoering.

Het officiële dagblad van Napels, van den 16den meldt, dat vergunning is verleend om vrijhavens en dokken op de kusten des rijks op te rigten. Deze inrigting zal tot stand komen door uitgifte van actiën aan toonder. Het blad voegt er bij, dat deze instelling zal bijdragen tot de ontwikkeling van den handel op het Oosten, waartoe ook zal bijdragen de spoorweg naar Tarente en Rome.

— De diplomatieke betrekkingen tusschen Sardinië en Oostenrijk zijn zoo goed als afgebroken. De Oostenrijksche gezant te Turijn, graaf *von Paar*, is van daar teruggeroepen; hij behoeft echter zijne reispassen niet aan te vragen. Ook heeft de Sardinische gezant te Weenen, de markies *Cantono*, van zijne regering aanschrijving ontvangen dat hij op zijne post kan blijven. Men behoeft zich dus nog niet ernstig ongerust te maken over de gevolgen van dezen stap van het Oostenrijksche gouvernement.

In den laatsten tijd is reeds meer dan eens gebleken, dat de terugroeping van gezanten niet noodzakelijk een oorlog ten gevolge moet hebben en heeft bepaaldelijk de terugroeping der Engelsche en Fransche gezanten uit Napels doen zien, dat het afbreken der vriendschapsbetrekkingen tusschen landen evenmin als tusschen partikulieren onvermijdelijk een duël ten gevolge heeft. Deze opvatting wordt dan ook bevestigd door de *Oester. Zeit.*, die meldt, dat Oostenrijk niet voornemens is zijne strijdkrachten in Italië te vermeerderen; dat een aanval tegen Sardinië niet ligt in de bedoelingen en nooit het oogmerk geweest is van Oostenrijk, hetgeen het, volgens dat blad, reeds bewezen heeft ten tijde dat een marsch naar Turijn niet veel meer geweest zou zijn dan eene militaire wandeling.

In het *Journal des Débats* leest men dienaangaande het navolgende:

» Het afbreken der diplomatieke gemeenschap tusschen twee staten is altijd een bron van onrust en bekommering. Daardoor worden eerlijke lieden en de opregte vrienden des vredes bevreesd, terwijl het met vreugde de gemoederen vervult dergenen, die den oorlog beschouwen als een middel, om hunne denkbeelden tot verwezenlijking te brengen.

» De thans plaats hebbende breuk tusschen Oostenrijk en Piëmont zal de stoutmoedigheid der revolutionnaire partijen in Italië niet weinig aanwakkeren, en deze welligt aansporen tot nieuwe ondernemingen. Kan graaf *von Buol* dit laatste hebben gewild? Dan kan hij zijn verlangen vervuld zien, want de breuk tusschen de beide hoven is geheel in het belang van zoodanige ondernemingen. De door Sardinië gevoerde taal is regtmatig, waardig en allezins betamelijk. De hardnekkigheid van graaf *von Buol* en het terugroepen van den graaf *von Paar* kunnen geene andere strekking hebben dan het bevorderen der sympathie, welke men thans reeds allerwege voor Sardinië gevoelt."

Bij het geschil in deze verdient opmerking de ernstige ongesteldheid van hertog *Frans* van Modena. Deze heeft geene erfgenamen en bij zijn overlijden moet, volgens de verdragen, het hertogdom worden verdeeld tusschen Oostenrijk, Parma en Toskanen. In de tegenwoordige positie van Italië zou zulk eene verdeeling echter groote moeijelijkheden opleveren!

— De Sardinische kamer van afgevaardigden is, na den afloop der beraadslagingen over de versterkingswerken van Alessandria, overgegaan tot die over een niet minder belangrijk wets-ontwerp betreffende eene hervorming in het stelsel van strafregt, waarbij onder andere vrijzinnige veranderingen, ook groote beperkingen gebragt worden in de aanwending van de doodstraf. Deze beraadslaging, welke den 16den is begonnen, zal waarschijnlijk verscheidene dagen duren.

SPANJE en PORTUGAL.

Generaal *Prim* zal het hem opgelegd arrest van zes maanden te Toledo ondergaan; de Koningin heeft geweigerd hem gratie te verleenen.

— De ministeriële crisis te Lissabon, die reeds sedert maanden heeft geduurd, is eindelijk geëindigd. Daar de progressisten geen kabinet hebben kunnen zamenstellen, is het ministerie hoofdzakelijk uit constitutionele conservatieven zamengesteld. De markies *de Loulé*, oom des Konings, is president van den raad en tevens minister van buitenlandsche zaken.

ZWITSERLAND.

Ter zake van het te Lörrach, op Badensch grondgebied, naar men beweerde, opgezigte Hollandsch werfbureau, heeft zich de Zwitsersche bondsraad, gelijk reeds is medegedeeld, met een vertoog naar Karlsruhe gewend. Dit ligchaam ontving tot antwoord, dat er zich aldaar geen werfbureau bevond, maar slechts een bureau om toezigt te houden op en te zorgen voor het verder opzenden van personen, die buiten het gebied des groothertogdoms waren aangeworven; tot dit einde was wel is waar aan een Hollandsch officier toegestaan, om zich te Lörrach op te houden, maar slechts onder de voorwaarde, dat hij zich zelven niet met de werving zoude bemoeijen, maar alleen zorgen voor het spoedig verder opzenden der aangeworvene personen.

— Het laatste nommer van het tijdschrift der oudheidkundige maatschappij van Zurich, bevat eenige belangrijke bijzonderheden, benevens eene afbeelding van onlangs te Sitten, in Wallis, ontdekte oude tapijten, waarop dansen, riddergevechten en tooneelen uit de geschiedenis van *Oedipus* afgebeeld zijn. Deze tapijten schijnen voor de geschiedenis van de houtsnijkunst daarom merkwaardig te zijn, omdat zij de beginselen dier kunst veel vroeger doen stellen, dan men tot dusver aannam. De afbeeldingen op de tapijten zijn namelijk ontwijfelbaar met houtsneetafels daarop gedrukt. De kleederdragt der figuren, de vorm van het schrift, evenals de stijl der compositie en teekening wijzen stellig op de eerste helft der 14de eeuw, zoodat deze houtdruk uit een tijd zoude afstammen, welke ten minste 80 jaren vroeger is dan de vroegste tot dusver bekende houtsneden. Daar bovendien de kleurdruk dezer tapijten reeds een tamelijken graad van volkomenheid in het technische aanduidt, zouden de beginselen dezer kunst op zijn laatst in het begin der 14de eeuw kunnen geplaatst worden. Dr. *F. Keller*, aan welken men de beschrijving dezer voor de geschiedenis der kunst zoo belangrijke bijzonderheden te danken heeft, meent dat het vaderland daarvan in Italië, en wel te Venetië is te zoeken.

— Tusschen twee leerlingen op eene piëtistische meisjesschool te Bern had in de vorige week, wegens verschil van gevoelen over geloofszaken, een duel met pistolen plaats. De meisjes telden naauwelijks 16 jaren. Gelukkig had het duel geene noodlottige gevolgen.

DUITSCHLAND.

In het Pruissische huis van afgevaardigden hebben de beraadslagingen over de groote door de regering ingediende financiële wets-ontwerpen een aanvang genomen. Reeds de voorloopige vraag over de orde van behandeling gaf tot levendige discussiën aanleiding, welke hiermede eindigde, dat tot groot leedwezen der oppositie, is besloten, de belasting op de gebouwde eigendommen eerst en daarna de verhooging der belasting op het zout te behandelen. Men meent, dat de aanneming van het eerste ontwerp hierdoor veel waarschijnlijker wordt.

Het eerst werd nu de kwestie ter sprake gebragt of er wel behoefte aan nieuwe belastingen bestond en of niet door vermindering van uitgaven het evenwigt in de begrooting zou kunnen worden verkregen. Onder de zeven redevoeringen, daarover in de zitting van den 19den gehouden, was de merkwaardigste die van den heer *v. Patow*. Volgens de regering zelve, was de door haar voorgedragene vermeerdering van belastingen vooral noodig geworden omdat de dienst bij het leger, die vroeger slechts twee jaren duurde, in 't vervolg op drie jaren zal worden gesteld. Tegen deze verlenging van diensttijd nu verhief de heer *v. Patow* met kracht zijne stem. Hij noemde het eene ongelukkige verschijning, dat juist op een oogenblik, waarin alle overige groote mogendheden hare legers verminderen en de uitgaven daarvoor inkrimpen, Pruissen zijne oorlogsbegrooting verhoogt, wat niet dan door nieuwe, drukkende lasten kan worden verkregen. Was de verhouding van het budget van oorlog tot alle overige belastigen in 1849 nog $42\frac{9}{10}$ pCt., nu zou die reeds tot $46\frac{1}{4}$ pCt. klimmen. De invoering van den driejarigen diensttijd zoude het land niet alleen eene meerdere uitgave van 800,000 thl. kosten, maar grooter offer nog lag hierin, dat 12,000 krachtige jonge lieden aan handel, landbouw en industrie zouden worden onttrokken.

Ook den 20sten kwamen de algemeene beraadslagingen nog niet ten einde. Zelfs heeft nog geen een der ministers het woord gevoerd ter verdediging der regeringsvoorstellen. De afgevaardigde *Reichensperger* gaf te kennen, dat hij en zijne medevertegenwoordigers uit de Rijnprovinciën, die een groot deel der Katholijke fractie uitmaken, voor de belasting op de gebouwde eigendommen zoude stemmen, daar zij van meening zijn, dat eene vermeerdering der staatsinkomsten noodzakelijk is en daar zij bedoelde belasting beschouwen als een stap tot de zoolang door hen gevorderde gelijkheid van grondbelasting met de oostelijke provinciën des rijks. Maar ook met deze aanwinst der Katholijken is men nog geenszins zeker van de aanneming der financiële voorstellen, daar zich bij de regterzijde eene krachtige oppositie openbaart.

— Dr. *Bruhns* te Berlijn heeft den 18den dezer een komeet ontdekt, welke bijna even groot en helder scheen als de komeet van Arrest bij zijne ontdekking. De komeet bevindt zich thans in het sterrebeeld van den Ram.

— Sedert lang reeds is er sprake geweest van eene vergrooting der stad Stettin die met elken dag aan handelsverkeer en bevolking toeneemt. De *Ostzee Zeit.* deelt nu, onder het opschrift: *Handelstad of vesting?* een hoofdartikel mede, 't welk aldus eindigt: » De Sondtol moet vallen!" was jaren lang ons krijgsgeschreeuw in den strijd voor de ontwikkeling van den handel. » De vesting moet vallen," moet van nu af daarvoor in de plaats komen; en wanneer slechts ieder de noodzakelijkheid duidelijk inziet, en naar zijne krachten ook in zijnen kring zoekt te verbreiden, dan zullen wij dit doel bereiken evenals het eerste. Het is slechts eene kwestie van tijd; vroeger of later zullen de inzigten der krijgskundigen zich moeten schikken, evenals die der staatkundigen dit gedaan hebben bij den Sondtol!

— Even als in Parijs de vastenpredikatiën van pater *Ventura* tot het onderwerp van dagelijksche gesprekken zijn geworden, trekken die predikatiën vooral van de paters Jesuïten ook te Weenen de opmerkzaamheid tot zich. In de kanselredenen van deze mannen blinkt hoe langs zoo meer hun pogen uit, om in de kerk den tegenwoordigen toestand des volks onder eene strenge kritiek te brengen. Nadat dezer dagen in eene vergadering uit de hoogste standen dier stad de, volgens den spreker, onzedelijke en verderfelijke rigting der tegenwoordige dagbladpers veroordeeld was en de staatsmagten, die dit rustig aanzien, duchtig waren doorgehaald, is nu weder een der welsprekendste leden dier orde uitgevaren tegen den voortgang op industriëel gebied. Op welk eene wijze dit geschiedde, mag hieruit worden afgeleid, dat in deze predikatie de steenkolen werden geschetst als » duivelsche geesten, die eeuwen lang in den schoot der benedenwereld gevangen gehouden, nu in het daglicht treden om de aarde met hunnen verderfelijken adem te verpesten", enz. Door zulk eene opheldering der geschiedenis bekomen natuurlijk deze kanselredenen eene bijzondere aantrekkelijkheid, waardoor de smaak van een helaas zeer groot publiek wordt bevredigd. Intusschen zouden

die preken niet zulk eene groote beteekenis erlangen, als niet van den anderen kant de daarin uitgesprokene denkbeelden ook buiten de kerkmuren ingang vonden. En inderdaad vermeerdert in alle kringen, van de laagsten tot de hoogsten, tegenwoordig de magt der clericalen en in weerwil van de tegenspraak, waarmede nog onlangs de inmenging van de geestelijkheid in wereldlijke aangelegenheden geloochend werd, zijn er toch te veel sprekende bewijzen voor het feit, dat bedoelde partij geene gelegenheid laat voorbijgaan, om, waar de omstandigheden het eenigzins toelaten, op de besluiten der openbare magt invloed uit te oefenen. Trouwens, dit laatste behoeft geen verder betoog, sedert het concordaat in Oostenrijk is gesloten en daardoor het openbaar gezag zich als 't ware aan handen en voeten gebonden heeft.

DENEMARKEN.

Den 17den dezer is te Koppenhage eene door den rijksdag aangenomen wet voor het koningrijk Denemarken uitgevaardigd, waarbij de ouders ontheven worden van de tot nu toe krachtens oude wetten bestaande verpligting, om hunne kinderen te doen doopen, zullende zij alleen gehouden zijn om den naam van het kind vóór den afloop van zijn eerste levensjaar in het kerkelijk register te doen inschrijven.

GROOT-BRITTANJE.

Zaturdag is namens de Koningin het Parlement geprorogeerd met de volgende rede:

» Wij zijn door H. M. de Koningin gelast ter uwer kennis te brengen, dat H. M. u op het tegenwoordige vroege tijdstip ontslaat van uwe werkzaamheden in het Parlement, omdat het Hr. Ms. bedoeling is dit Parlement onmiddellijk te ontbinden, ten einde langs den meest constitutionnelen weg tot de wetenschap te geraken van de meening des volks ten aanzien van den tegenwoordigen toestand der openbare aangelegenheden.

» H. M. heeft ons opgedragen u dank te zeggen voor de milde wijze, waarop door u is voorzien in de behoeften der algemeene dienst gedurende het tijdvak, dat verloopen zal tot dat het nieuwe Parlement bijeenkomt, hetwelk overeenkomstig Hr. Ms. verlangen zoo spoedig zal worden bijeengeroepen, als het in staat zal wezen om met aandacht de landsaangelegenheden in overweging te nemen.

» Op last van H. M. betuigen wij u de voldoening die zij ondervindt, dat gij gedurende de thans geëindigde zitting in staat zijt geweest, de lasten van haar volk stoffelijk te verligten.

» H. M. beveelt ons u te verzekeren, dat het hare vurigste bede is, dat de verschillende kiescollegiën in het vereenigd koningrijk, op welke de verhevene taak rust door de grondwet des rijks aan hen opgedragen, mogen worden geleid door de alwijze Voorzienigheid om te kiezen vertegenwoordigers, wier verstand en vaderlandsliefde H. M. kunnen bijstaan in hare bestendige pogingen ter handhaving van de eer en de waardigheid van hare kroon en ter bevordering van de welvaart en het geluk van haar volk."

— De lord-mayor heeft Vrijdag avond een groot banket gegeven aan de raadslieden der kroon. Al de ministers en de vreemde gezanten woonden het bij. Lord *Palmerston* werd met veel geestdrift ontvangen. In de bij deze gelegenheid door hem uitgesproken redevoering heeft hij de staatkunde der regering in de Chinesche aangelegenheden met warmte verdedigd, en zich beroepen op den bijval des volks. Hij legde de verklaring af, dat hij was *voor* een eervollen vrede in het buitenland en trapsgewijzen vooruitgang in het binnenland.

Voorts waren nog merkwaardig de woorden, bij dezen maaltijd gesproken door graaf *Persigny*, den Franschen gezant. Deze heeft Engeland en Frankrijk geluk gewenscht met het tusschen deze twee rijken bestaande innig bondgenootschap.

— De *Daily-News*, die de kandidatuur van lord *John Russell* met kracht ondersteumt, maakt een diplomatisch stuk openbaar, dat het blad zich, men weet niet hoe of wanneer, bezorgd heeft, en dat zonder twijfel van invloed zal zijn op de verkiezingen, en daarenboven in het buitenland veel gerucht verwekken.

Dit stuk is een verslag, dat gezegd wordt den 14den Mei 1856 door den Franschen gezant te Rome, den heer *de Rayneval*, aan den minister *Walewski* te zijn gerigt over de bepaalde onmogelijkheid, dat Italië in 't algemeen en de Romeinsche staat in 't bijzonder naar grondwettige instellingen zouden kunnen worden geregeerd. Volgens den heer *de Rayneval* is de toestand der gemoederen er zoodanig, dat eene voortdurende bezetting van vreemde troepen — die der Franschen te Civita-Vecchia, die der Oostenrijkers in de legatiën — noodzakelijk is.

Nu blijft het nog te bewijzen, dat dit stuk echt is; en zoo ja, of de Fransche regering in allen deele overeenstemt met de denkwijze van den heer *de Rayneval*.

Mogt van een en ander nader blijken, dan zal het de gemoederen van het Engelsche volk weinig stemmen tot goedkeuring van de staatkunde van lord *Palmerston*, die zulk een ongelukkigen toestand in Italië niet heeft kunnen wijzigen of voorkomen. Van daar ook de groote indruk, dien de openbaarmaking van dit werk in Engeland gemaakt heeft.

De *Daily News* ziet in het stuk een bewijs, dat het Fransche gouvernement te Parijs vrijzinnige gevoelens beleed, en tenzelfden tijde te Rome alle hervorming tegenwerkte en het ontruimen van Italië door buitenlandsche troepen weêrhield, in plaats van het te bevorderen.

— De regering heeft, blijkens eene verklaring van lord *Clarendon* in het Hoogerhuis, geene mededeeling ontvangen van het conflict, dat tusschen twee Britsche oorlogsschepen en de Japansche zeemagt te Nangasaki zou zijn uitgebroken.

— De Perzische gezant *Feruck*-khan is Zaturdag te Londen aangekomen, waar hij der Koningin een diplomatiek bezoek gaat brengen.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* deelt thans het rapport mede van de commissie, bij besluit van den 5den Augustus 1854 benoemd, ten einde uitvoering te doen geven aan het testament van Keizer *Napoleon*. In dat uitvoerige stuk wordt naauwkeurig opgegeven, hoe de tot dat doeleinde bestemde 8 millioen francs aangewend zijn geworden, namelijk 4 millioen tot uitkeering van bijzondere legaten aan 76 in het testament met name genoemde personen of hunne erfgenamen; 200,000 fr. aan de gewonden te Ligny en Waterloo; 300,000 fr. aan het bataljon van het eiland Elba; 400,000 en 300,000 fr. aan de steden Brienne en Méry; 1,300,000 fr. tot verdeeling onder de 26 departementen, die het meest geleden hebben door het binnenrukken van vreemde troepen; 1,000,000 fr. aan de voormalige militairen der republiek en van het eerste keizerrijk, enz.

— Frankrijk kan thans ook roemen op een tweeden *Willem van Essen*, den aan onze lezers welbekenden moedigen stuurman uit Deventer. Een dertienjarige scheepsjongen *Perret* genaamd, heeft, alleen met een zieken matroos, aan boord van een door de manschap verlaten schip achtergebleven, dit gelukkig uit zee naar Cette gevoerd. De onverschrokken knaap werd Donderdag aan den Keizer en de Keizerin voorgesteld, en hij ontving uit de handen des Keizers de hem door den minister van marine toegekende gouden eermedaille, terwijl de Keizerin hem een geschenk vereerde en beloofde, alle kosten zijner opleiding op de zeevaartkundige school te Brest uit hare fondsen te zullen bestrijden.

— De beroemde schaakspeler *Harwitz* heeft in de vorige week te Parijs buitengewone proeven gegeven, hoe ver hij het in dit spel heeft gebragt. Twee der beroemdste schaakspelers speelden te gelijkertijd eene partij tegen hem, terwijl hij met den rug naar het bord was gekeerd. Tot verbazing der vele omstanders, waaronder prins *Karel Buonaparte* en de hertog van Brunswijk, won bij beide spellen.

— De heer *de Lesseps* is van zijne reis naar Egypte te Parijs teruggekeerd. Wel verre dat hij zich door de hinderpalen en vertragingen, welke van de Engelsche zijde aan zijne onderneming in den weg zijn gelegd, heeft laten ontmoedigen, heeft hij in Egypte alles voorbereid tot de aanstaande volvoering van zijn grootsch plan. Ook *Saïd*-pacha wil zich de vernedering tegenover zijn volk niet laten welgevallen, dat een ontwerp, hetwelk alleen op inwendig bestuur betrekking heeft, en door hem is goedgekeurd, ten slotte wordt verworpen. De onderkoning hoopt steeds, dat de algemeene wensch van den handel en de regering weldra de bovenhand zal behouden op eene oppositie van de Engelsche zijde. De heer *de Lesseps* en de onderkoning zijn meer dan ooit eensgezind en de voorbereidende werkzaamheden langs de geheele rigting van het toekomstig kanaal worden ijverig voortgezet.

BELGIË.

De zitting van de Tweede Kamer van den 19den bood wederom het in België zoo vaak terugkeerende schouwspel aan, dat het ministerie door de liberale oppositie tegen de aanvallen zijner eigene partij moest worden in bescherming genomen. De minister van binnenl. zaken *de Decker*, die reeds lang van verschillende kanten werd aangemaand om de vorderingen welke men nog wegens leverantiën voor de Julijfeesten aan de regering heeft, te voldoen, vroeg van de kamer eene som van 385,000 francs om zich van die dringende schuldvorderingen voor de helft te ontdoen. De beraadslagingen over dit teeder onderwerp hadden iets pijnlijks. Had bijna geheel Europa, — 't welk bij de feesten zelve ter herinnering van België's 25jarig bestaan als onafhankelijken staat, vol bewondering over den nationalen zin van dit volk was vervuld — toen kunnen vermoeden, dat op het oogenblik dat het op geldgeven aankwam, in de kamer zulke taal zou worden gesproken als door de heeren *Dumortier* en *Coomans* in deze zitting is gevoerd, dan zou waarlijk het enthusiasme wel wat zijn afgekoeld!

De minister erkende, dat hij zijne magt was te buiten gegaan, door zonder toestemming der Kamer over aanzienlijke uitgaven te beschikken, maar hij had het gedaan in de vaste overtuiging, dat de Kamer de gelden welke België's eer naar buiten zoo zeer hadden vermeerderd, als goed besteed zou beschouwen. » Had ik, zeide hij met eene bewogen stem, in die dagen toen ik mij onledig hield om de feesten aan hun verheven doel te doen beantwoorden, kunnen vermoeden, dat er zulk een heden op volgen zoude, waarlijk ik zou anders hebben gehandeld." — Toch werd ten laatste, in weerwil van de heftige oppositie vooral van den heer *Dumortier*, misschien wel juist ten gevolge dezer oppositie, de door de regering verlangde som als voorloopig crediet met overgroote meerderheid goedgekeurd.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 23 Maart.

Bij kon. besluit van den 18den is, ten gevolge van het overlijden van *O. A.* graaf *van Bylandt*, in leven landkommandeur der Duitsche orde Balye van Utrecht, aan *B. R. W.* baron *Sloet van Hagensdorp*, coadjutor dier orde, agreatie verleend als landkommandeur.

— Bij kon. besluiten van den 18den dezer zijn benoemd: bij den provincialen staf, tot luit.-kolonel de majoor *J. H. de Lange van Betuw*, adjudant in het prov. kommandement van Friesland; bij den plaatselijken staf, tot kolonel en plaatskommandant van de 2de klasse te Utrecht, de luitenant-kolonel *G. H. R. Thomasset*, van het 7de reg. infanterie; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste reg., tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luitenant *C. J. Jensen*, van het 3de reg.; bij het 2de reg., tot 1sten luitenant, de 2de luit. jhr. *A. W. Storm van 's Gravesande*; bij het 3de reg., tot 1sten luitenant, de 2de luit. *H. F. C. A. van der Plas*; bij het 5de reg., tot kolonel, de luit.-kolonel *J. J. Verschoor*; bij het 6de reg., tot majoor, de kapitein der 1ste kl. *B. H. Frackers*, van het 1ste reg.; bij het 7de reg., tot kommandant van het corps, de luit.-kolonel *J. H. Engelbregt*, kommandant van het instructie-bataljon; tot luit.-kolonel, de majoor *D. G. Reijers*, van het 4de reg.; tot 1sten luitenant-kwartiermeester, de 2de luitenant-kwartiermeester *N. J. H. van den Bos*; bij het instructie-bataljon, tot majoor en kommandant van het bataljon, de kapitein der 1ste klasse *J. H. Schuak*, adjudant bij de kon. academie voor de zee- en landmagt.

— Bij kon. besluit van den 18den zijn benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Haarlem, mr. *M. S. F. de Moraaz Imans*, thans substituut-griffier bij die regtbank, en tot substituut-griffier bij de arr.-regtbank te Haarlem mr. *T. A. van Bommel*, advokaat aldaar.

— De Koning heeft bij besluit van den 15den dezer ook aan *A. Notelaar*, wedw. van *J. de Bock*, gratie verleend van de straf des doods, waartoe zij, bij arrest van het prov. geregtshof in Zeeland ter zake van poging tot vergiftiging, is veroordeeld, en die straf verwisseld in eene tuchthuisstraf voor den tijd van 20 achtereenvolgende jaren.

— Naar men verneemt zal de prins van Oranje dezer dagen, voor den leeraar *Ruitenschild*, in tegenwoordigheid van het koninklijk gezin, zijne geloofsbelijdenis afleggen.

Men verzekert voorts, dat de prins dit jaar weder een zeetogt zal doen, en nu aan marine-manoeuvres op grootere schaal dan vroeger deelnemen. Te dien einde zal er eene flotille worden tezamengesteld, en wel uit de korvet met stoomvermogen *Groningen*, waarop Z. K. H. als 1ste officier zal fungeren, hierin geadsisteerd door den luit. ter zee 1ste kl. *de Casembroot*, — de zeilfregatten *Doggersbank*, *de Ruiter*, het stoomschip *Gedeh* en het fregat met stoomvermogen *de Wassenaar*, welke laatste zou gekommandeerd worden door den kol. ter zee *de Vaynes van Brakel*, terwijl het geheele eskader onder de bevelen zou komen van den schout-bij-nacht *'t Hooft*, die zijne vlag op *de Wassenaar* zal hijschen. — Den 1sten Junij zou de flottille in zee steken en koers zetten naar de Middellandsche zee; de zeetogt zou 4 maanden duren.

— De reis van prins *Hendrik* naar Luxemburg, welke op Zaturdag zou zijn aanvaard, is onbepaald uitgesteld.

— Den heer *G. B. van Goor*, boekhandelaar en uitgever te Gouda, viel dezer dagen de onderscheiding te beurt, dat hem door den Koning van Wurtemberg de groote gouden medaille voor kunst en wetenschap werd geschonken, als een blijk van bijzondere ingenomenheid met het Hoogstdenzelve aangeboden pracht-exemplaar zijner bijbeluitgave, welke aan Zr. Ms. dochter, onze geëerbiedigde Koningin, is opgedragen.

— Den 30sten e.k. zal de heer *Mijer*, minister van koloniën, aanbesteden eene maandelijksche pakketvaart tusschen Nederland en Java in zestig dagen.

— De herstemming tot verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, in het hoofdkiesdistrict Alkmaar, zal plaats hebben op Dingsdag den 31sten dezer.

— Men verwacht, dat de rapporteurs van het voorloopig verslag op het ontwerp van wet op het lager onderwijs nog voor Paschen met het verslag gereed zullen zijn, en zoo het antwoord van de regering niet te lang mogt uitblijven, dat dan in het laatst van de maand April met de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer der Staten Generaal zal kunnen worden begonnen. De groote meerderheid heeft zich tegen het behoud van de laatste alinea van art. 21, over het subsidiëren van bijzondere scholen, verzet, zoodat het lot van die bepaling reeds beslist schijnt te zijn.

— Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp ter regeling van het gebruik van het koloniaal saldo van 1855. Daarbij wordt voorgesteld om dit saldo, ten bedrage van *f* 14,547,850—62, toe te voegen aan de middelen van het dienstjaar 1855.

De gouvernements-produkten hebben opgeleverd een bedrag van *f* 49,986,20—84^{5}, en alzoo *f* 14,386,204—84^{5} boven de raming. Daarvan is aangewend voor koloniale behoeften *f* 35,438,354—22^{5}, en daaronder *f* 9,800,000 voor O. I. renten; *f* 350,000 renten aan de handelmaatschappij en *f* 2,800,000 voor het herstel van het muntwezen in Indië.

AMSTERDAM, 23 Maart.

Heden is door de firma *L. M. Bischoffsheim* alhier uitgegeven het prospectus tot oprigting der Nederlandsch-Hanoversche spoorweg-maatschappij, welke bestemd is, om ons land in dadelijke gemeenschap te brengen met Noord-Duitschland.

Het kapitaal is groot *f* 4,800,000, maar kan later tot *f* 6,000,000 worden vergroot. De aandeelen zijn van *f* 1000 en kunnen ook in halve van *f* 500 worden gesplist. Reeds is er voor 13 ton ingeschreven.

Deze inschrijvingen zijn geschied door de Nederl. handelmaatschappij voor *f* 100,000, door de stad en de ingezetenen van Enschede *f* 300,000, door de stad Osnabruck *f* 100,000 en door de leden van den raad van administratie te zamen *f* 800,000.

Het is te wenschen, dat deze onderneming, welke voor de welvaart van het vaderland zoo aanzienlijke voordeelen belooft, zonder verdere buitenlandsche hulp moge wordeu tot stand gebragt.

— Men verneemt, dat de heer *P. van den Arend*, te Rotterdam, zich reeds eenigen tijd ernstig bezig heeft gehouden met het plan, om voor de vaart naar Indië schepen met hulpstoomvermogen te doen inrigten, hetwelk thans als verwezenlijkt is te beschouwen, terwijl de uitvoering alleen is uitgesteld wegens het verlangen, om eerst het voornemen van het gouvernement omtrent eene dergelijke onderneming te leeren kennen.

— Den 14den dezer is, gelijk onze lezers weten, te Koppenhage het tractaat tot opheffing van den Sondtol geteekend. De voornaamste bepaling van het tractaat is, dat de heffing der regten van verschillenden aard, aan welke de schepen der verschillende natiën, welke de Sond en de Belten doorvaren, onderworpen waren, te beginnen met den 1sten April aanstaande geheel zullen worden opgeheven.

Daarenboven verbindt Denemarken zich om de regten van doorvoer te verminderen of geheel op te heffen, welke van sommige handels-artikelen worden geheven, die langs het kanaal van den Eider worden getransporteerd, of langs de andere waterwegen, welke de Oost- en Noordzeeën met elkander verbinden. Van de andere zijde verbinden zich de overige zeemogendheden om aan Denemarken, bij wijze van schadeloosstelling voor de gehevene tolregten, in een of meer termijnen uit te betalen een kapitaal, welks renten gelijk staan met de gemiddelde opbrengst der regten gedurende de vijf laatste jaren, berekend à 4 pCt.

In sommige staten wordt de zaak met den meesten spoed behandeld, zoodat bijv. in Hannover de kamers reeds hebben toegestaan het gevorderde bedrag uit te keeren, en in België de daartoe strekkende ontwerpen reeds aan de kamers zijn aangeboden, waar zij met grooten spoed worden behandeld.

Het *Handbl.* geeft zijne bevreemding te kennen, dat, terwijl men elders den grootsten spoed bij de uitvoering aan den maatregel in het werk stelt, die toch reeds met den 1sten April in werking komt, men daarvan hier te lande niets hoegenaamd hoort. Het deelt daarom uit Koppenhage een schrijven mede, dat deze leemte eenigermate aanvult. Daaruit blijkt, dat ook de Nederlandsche regering tot het verdrag is toegetreden, zoodat men eerlang de aanbieding van de daartoe strookende voorstellen aan de Tweede Kamer der Staten Generaal te gemoet kan zien.

Het aandeel, dat Nederland in dien afkoop van den Sondtol zal dragen, zal 1,400,000 reichsthalers beloopen. Vooral van de Nederlandsche zijde is aangedrongen op eene opheffing of vermindering van regten voor de schepen, die langs het kanaal van den Eider worden getransporteerd, of langs de andere waterwegen, welke de Oost- en Noordzeeën met elkander verbinden. Er is dan ook te dien aanzien een afzonderlijk traktaat gesloten, ten gevolge waarvan de schepen, die den Eider, enz. bevaren, wel vier vijfden minder regten zullen betalen dan tegenwoordig het geval is, zijnde de bestaande regten tot op een vijfde verminderd.

— Bij de laatste keuring voor den raad van militie te Hoorn deed zich eene bijzonderheid voor, die wel der vermelding waardig is; men zag daar *vier* broeders te gelijk voor den raad verschijnen, allen in hetzelve jaar geboren.

DELFT, 20 Maart.

In de j.l. gehouden zitting van den gemeenteraad alhier is door den voorzitter het voorstel gedaan om den heer *Simons*, die binnen weinige dagen alhier verwacht wordt, door eene commissie uit den raad met het herstel zijner gezondheid geluk te doen wenschen en den hartelijken wensch uit te drukken, dat hij zijne woonplaats alhier weder vestigen en de betrekking van directeur der akademie behouden zal. Dit voorstel, in hoofdelijke omvraag gebragt zijnde, werd aangenomen met 16 stemmen tegen 1, die van den heer *Pennis*, die aan de verdiensten van den heer *Simons* niets te kort wilde doen, maar zoodanig bezoek van den raad eene politieke demonstratie achtte.

BREDA, 21 Maart.

De laatste spoortrein van Antwerpen naar den Moerdijk is gisteren even buiten het station te Roosendal, met de wielen uit het spoor geraakt en daardoor wel drie uren later op zijne bestemming aangekomen. Het einde van de naald der excentriek was gebroken. Er hebben geene ongelukken plaats gevonden.

— Gisteren avond is mede bij het station te Aken, de van Maastricht komende trein, tegen eenen zich aldaar bevindende spoortrein aangeloopen, waardoor de locomotief Limburg verbrijzeld werd.

Bij dit ongeval is een der conducteurs zwaar aan het hoofd gewond en heeft een Pruissisch beambte den neus gebroken.

NIJMEGEN, 22 Maart.

Men verneemt met leedwezen, dat op de voor eenigen tijd van hier ingediende adressen, om Z. M. te verzoeken, het in de magazijnen binnen de stad berustende kruid te doen overbrengen naar het fort Sterreschans, afwijzend is beschikt.

HARLINGEN, 22 Maart.

De aanhoudende felle oostewind heeft een bijzonder lagen waterstand der zee, en daardoor veel verhindering aan de scheepvaart te weeg gebragt. Was dit reeds gedurende de geheele week het geval, gisteren was de waterstand aan onze kusten zoo laag, dat eene kleine zandplaat voor de haven droog werd, en er op het diepste in de buitenhaven slechts 8½ palm water stond; iets, dat slechts oude zeelieden zich kunnen herinneren nog ééns te hebben gezien. De stoomboot *Harlingen*, die gisteren morgen om 8 uur naar Amsterdam moest vertrekken, kon eerst te 2 uur de haven verlaten, terwijl de *Lion*, van hier op Londen, die gisteren mede moest vertrekken, eerst heden middag, van verscheidene ligters vergezeld, de reis kon aannemen.

ASSEN, 24 Maart.

Het hof van Drenthe heeft wederom twee kolonisten uit Veenhuizen, wegens het schrijven van brandbrieven, den een tot vijftien jaren en den ander, onder verzachtende omstandigheden, tot zes maanden detentie veroordeeld.

— De verveeners te Hoogeveen hebben onderling de door hen aan de turfgravers te betalene werkloonen geregeld en die loonen, welke in het vorige jaar tot *f* 7,50 per dagwerk of 250 tonnen verhoogd waren, weder met 75 cent verminderd en alzoo gesteld op *f* 6,75. Velen vreezen, dat deze maatregel op de schade der verveeners zelven zal uitloopen, en dat de arbeiders, bij de vele werkzaamheden aan het nieuwe kanaal en de ruime gelegenheid alzoo om tegen hooge loonen arbeid te kunnen verkrijgen, de verveeners zullen in den steek laten en deze alzoo geene genoegzame arbeiders zullen kunnen bekomen om den geveenden turf ter droogmaking te verwerken.

Ook op andere veenplaatsen heeft men dergelijke verminderde werkloonen vastgesteld; o. a. te Dedemsvaart is het dagwerk met 80 cent verminderd.

— Zaturdag is de gemeenteraad van Dwingelo ten tweeden male bijeengekomen om het benoemingswerk van eenen nieuwen wethouder te hervatten. Bij eene tweede vrije stemming, werd het raadslid *W. A. Hessels* andermaal benoemd, doch verklaarde terstond daarop voor de betrekking te bedanken, waarop de vergadering door den voorzitter gesloten werd.

Is men wel onderrigt dan zal aanstaande Woensdag de raad tot hetzelfde doel wederom vergaderen, schoon men algemeen gelooft, met een even ongunstig gevolg, daar het na al het voorgevallene, wel te voorzien is, dat niemand der raadsleden, ook bij latere stemmingen, zich de benoeming zal laten welgevallen. En wat dan? dit is de algemeene vraag. Zou het niet goed zijn, ten einde deze netelige zaak tot een goed einde te brengen, dat hooger bestuur tusschen beide trade?

GRONINGEN, 24 Maart.

Bij kon. besluit van den 18den dezer is op zijn verzoek eervol ontslag verleend aan den heer J. H. Buurma, als schepper van de schepperij Noordbroek en als zoodanig lid van de directie van het Termunter zijlvest.

— Heden werd aan de Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Letteren de heer J. W. A. Renssen, van Harderwijk, na het verdedigen van eene *Disputatio de Diurnis aliisque Romanorum actis*.

— Heden middag is alhier van de werf van den scheepsbouwer K. K. de Vries, buiten het Kleine-poortje te water gelaten het nieuwgebouwde kofschip *Froukina Hillechiena*, groot 55 last, zullende worden bevaren door kapit. M. D. Forma, van Groningen.

— Donderdag l.l. is door de regtbank alhier veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van twee jaren en in de kosten, de varensgezel, die zich dezer dagen ten huize van den kastelein Remkes, aan het Damsterdiep, aan diefstal had schuldig gemaakt.

— Heden morgen ruim 10 uur was H. W. Venema, oud 45 jaren, aan de Noorderhaven bezig met het inladen van koren in een schip, toen hij het ongeluk had van de plank achterover op het schip te storten, bij welken val hij hevige wonden aan hoofd en rug bekwam. Dadelijk werd geneeskundige hulp ingeroepen, doch het duurde een geruimen tijd, voordat men leven in hem bespeurde. Ook nu verkeert de man nog in zorgelijke omstandigheden.

— Het benedenste verlaat te *Veendam* zal nog dit jaar worden verbreed, zoodat ook daar voortaan grootere zeeschepen kunnen gebouwd worden.

— In de zitting van den gemeenteraad te *Rotterdam* is ingekomen een adres van broodbakkers daar ter stede, houdende verzoek, dat de melkkeur weder worde ingevoerd, ten einde de vervalsching der melk te beletten.

— Te *Rotterdam* is eene machinale scheepsbeschuit-bakkerij opgerigt, welke door stoom gedreven wordt. Ook zij, die geene vreemdelingen zijn op het gebied der werktuigkunde, staan verwonderd over dit gewrocht van het vernuft. Dat men in de eene machine het deeg ziet kneden, het in een ander tot groote lange koeken pletten en van het overtollige water bevrijden, en deze lange koeken in een derde werktuig den vorm van scheepsbeschuit geven ziet, is op zich zelve zoo vreemd niet; maar bewonderenswaardig is de oven, waarin men vooraan onophoudelijk de ronde schijven deeg ziet werpen en er gestadig van achteren, gebakken en gedroogd, er uit ziet vallen. Een dag werk met deze machinerie levert 1200 Ned. ℔ droog scheepsbeschuit, zoodat in zeer korten tijd voor onderscheidene uitrustingen kan gebakken worden.

— Uit een aan het *Handelsbl.* ingezonden schrijven blijkt, dat aan het postkantoor te Amsterdam de schriftelijke kopij van drukwerk, met de drukproeven onder kruisband verzonden, als begrepen onder het port der proeven (2 cent per vel) wordt aangemerkt en ter verzending aangenomen. Deze wijze van handelen moet geheel zijn in den geest eener resolutie in der tijd door den minister van financiën genomen. Daar intusschen deze ministeriële beslissing niet ter algemeene kennis schijnt te zijn gekomen en er op onderscheidene postkantoren bedoelde kopij als schrift beschouwd en zoo doende proef en kopij aan den gewonen brieventax onderworpen wordt, mag op dit verschil van berekening wel de aandacht worden gevestigd. Het zoude wenschelijk zijn, dat hieromtrent van wege het ministerie van financiën eene algemeene aanschrijving aan de verschillende postdirectiën werd gerigt, opdat niet het publiek langer in de onaangename noodzakelijkheid worde gebragt te moeten betalen voor iets waarvoor het niets verschuldigd is.

— Door den minister van justitie is dezer dagen tegen betaling van *f* 25 aan ieder der commissarissen van politie binnen het rijk een onderscheidingsteeken toegezonden, dat alleen moet worden gedragen, wanneer zij zich in het openbaar in functie vertoonen. Terwijl dit, voor die ten platten lande in eene eenvoudige ovale medaille bestaat, die op de eene zijde het rijkswapen en op de andere zijde de woorden: »commissaris van politie der gemeente....” vertoont, en aan een eenvoudig koordje is vastgehecht, is dit laatste voor de overigen vervangen door een oranje (eigenlijk geel) lint met zilveren rand en geplooid, waaraan de medaille hangt.

— Blijkens mededeeling van Zr. Ms. consul te *Odessa* was aldaar over het algemeen in 't afgeloopen jaar verreweg niet zoo veel van granen en andere producten in de magazijnen aanwezig, als gewoonlijk het geval is; want de voorraad van granen en zaden heeft in 1856 nooit 300 duizend tschetwert te boven gegaan, terwijl men vroeger en voornamelijk in den herfst tot 700 of 800 duizend en zelfs tot één millioen tschetwert in magazijn had. De prijzen werden opgedreven door de ongehoorde speculatiën van personen, die, ten gevolge van den oorlog rijk geworden, zich in dien handelstak begaven en zich dikwijls meester maakten van de geringe aanvoeren uit het binnenland, vóór dat die daar ter stede waren ingevoerd. Daardoor stegen de prijzen tot eene zoodanige onbekende hoogte, dat men slechts kleine verzendingen zoowel naar Frankrijk en Engeland als naar het noorden van Europa kon verschepen.

KUNSTNIEUWS.

Gisteren avond werd in de groote zaal der harmonie het tweede concert van de hier voor een paar jaar opgerigte Liedertafel Gruno gegeven. Aan de verdienstelijke uitvoering meenen wij verpligt te zijn met een kort woord daarvan melding te maken. Immers ook nu, gelijk op de vroegere concerten van dit gezelschap is het weder gebleken wat kunst en oefening onder eene zoo goede leiding als die van den heer M. Hagemann binnen een betrekkelijk korten tijd vermogen, welke hen in staat stelden om op eene voortreffelijke wijze het gehoor te streelen van de beminnaars der muzijk. In eene ruim bezette zaal mogten zij dan ook de erkenning van hunne talenten van de zijde van het publiek ondervinden. Verdiende dus over het geheel de goed geslotene uitvoering der met smaak gekozene stukken den meesten lof, zoo kunnen wij toch ook niet nalaten in het bijzonder te roemen over de voordragt van het *Trauergesang* van Kreutzer, het *Abendlied* van Kuhlau en het tot vrolijkheid stemmende *Soldaten-Trinklied* van Bertelsman. Eene gelukkige afwisseling van de fraaije mannenkooren, leverde ook de daartusschen voorgedragene instrumentale muzijk op, namelijk het quartet van Beethoven en de beide quintetten van Onslow, welke uitvoering de talenten van sommige leden van dit gezelschap ook in dit opzigt deed uitkomen. Voorzeker zal ieder, die met ons dit concert bezocht, het wel voldaan verlaten hebben met de hoop, dat de Liedertafel Gruno moge voortgaan op het zoo goed ingeslagen pad en nog dikwijls hare toehoorders vergasten op de tentoonspreiding van hare talenten.

Het schijnt wel, dat men deze week hier ter stede heeft uitgekozen om de wintervermakelijkheden, die reeds begonnen te verminderen, nog eens als tot een afscheid in volle mate te doen genieten. Want behalve het hier besproken concert, zal op Woensdag en Donderdag het dertigjarig bestaan der studentenconcerten feestelijk worden herdacht door een concert en bal.

Toonen heeren studenten door het voortdurend geven van concerten, dat ook zij hun deel wenschen bij te dragen tot vermeerdering van het genoegen der ingezetenen dezer stad van hun tijdelijk verblijf, ook nu in 't bijzonder hebben zij zich veel moeite getroost om bij de herdenking van het dertigjarig bestaan dier concerten een aangenamen avond te doen doorbrengen. Daartoe hebben zij twee bekende virtuozen, de heeren Montigny en Wibier geëngageerd, die nu op het concert van Woensdagavond hunne elders erkende talenten ook hier zullen laten hooren. Verder zijn deze heeren nog voornemens, blijkens achterstaande annonce, op Vrijdagavond een eigen concert te geven en wij wenschen hun ook een volgaarne en druk bezoek toe.

AANBESTEDINGEN.

Groningen, 23 Maart. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van het *maken van eene houten brug ter vervanging van den steenen boog over het Zuiderdiep voor de Haddingestraat, en het opmetselen van een gedeelte walmuur aldaar, met de leverantie van alle daartoe benoodigde materialen.* Hierop waren 3 bilj. ingekomen, als: *f* 1790, *f* 1573 en *f* 1449, het laatste van J. v. d. Meer, te Groningen.

Daarna had terzelfder plaatse de aanbesteding plaats van het *onderhouden van den weg van de Oosterhoogebrug tot aan den Hondtil en van Oosterhoogebrug tot aan den Woldtil, in 2 perceelen.* Op het eerste perceel waren ingekomen 3 bilj., als: *f* 180, *f* 168,50 en *f* 148,75, het laatste van B. J. v. Dijken; op het tweede perceel, 2 bilj., als: *f* 46 en *f* 24,50, het laatste van H. J. Mulder.

Mede had dien morgen in het provinciehuis de aanbesteding plaats van 1) *het herleggen van een vak steenglooijing van de zeewering ten zuidoosten van Delfzijl.* 6 inschrijvers, als J. H. Rottinghuis, *f* 17,290; W. W. Delken, *f* 17,138; J. T. Scherphuis, *f* 17,095; H. Karsten, *f* 16,940 en *f* 15,994, het laatste van H. Zandman. 2) *Het aanleggen van een kunstweg, van den bestaanden grindweg onder Blijham, te Heemen, over Bellingwolde tot de Keijenstraat te Oude Schans, bestaande gedeeltelijk uit een grindweg en gedeeltelijk uit eene klinkerbestrating.* 5 inschrijvers, J. H. Rottinghuis, *f* 58,494; R. Zwolsman, *f* 56,900; T. J. Schaafsma, *f* 55,589; H. B. Harkema, *f* 55,440 en *f* 52,480, het laatste van W. W. Delken.

Den 8sten April, des morgens te elf uur, zal de inspecteur in de 1ste inspectie van fortificatiën of, bij zijne afwezigheid, de eerstaanwezende ingenieur te Groningen, onder nadere goedkeuring van den minister van oorlog, in het logement *de Nieuwe Doelen*, bij J. G. Woldring, in het openbaar aanbesteden: *Het herstellen van metselwerken der linie van Helpen bij Groningen.* Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den eerstaanwezenden ingenieur te Groningen, terwijl het bestek van af den 26sten Maart bij genoemden logementhouder ter lezing zal liggen.

Gasselter Nijeveen, 20 Maart. Bij de gisteren te Assen gehoudene aanbesteding voor een nieuwe kerk alhier, zijn de volgende inschrijvingen ingekomen: als van H. Adams, te Gasselter Nijeveen, voor *f* 12,319,50; van Enst, te Zwolle, 12,300; O. Brunsting, te Assen, *f* 11,779; Fennink, te Assen, *f* 11,694; J. Schulenberg, te Coevorden, *f* 10,300; H. Eggens, te N. Buinen, *f* 9937; H. Wiering, te Eext, *f* 8899; W. Bakker, te Gasselter Nijeveen, *f* 8460 en S. Wiersema, te Dragten, *f* 8400.

KERKNIEUWS.

Te Diever is uit het vroeger vermelde drietal tot predikant bij de Herv. gemeente beroepen ds. C. Boon te Zuidwolde (Drenthe).

— Tot predikant bij de Herv. gemeente van Steenderen en Bronkhorst is beroepen ds. J. G. Blaauw te Elst; — te Scheveningen ds. L. Schouten te Koudekerke; — te Blaauwkapel de kandidaat P. A. J. Noordink; — te Ammerstol de kandidaat S. E. Greef; — te Almkerk c. a. ds. W. J. Geeslechap te Kortwijk.

— Ds. H. J. den Boer te Ouderkerk heeft voor de beroepingen naar Axel en naar Voorthuizen bedankt.

— Bij de Waalsche gemeente te Rotterdam is het volgende zestal gemaakt: de heeren Busken Huet, pred. te Haarlem; Chavannes, kand.; van Goens, pred. te Leiden; Kronenberg, pred. te Arnhem; Pierson, pred. te Leuven en Theinre, kand.

— Tot predikant bij de Evang. Luth. gemeente te Monnikendam is beroepen de proponent J. P. G. Westhoff, dienst doende te Stads-Kanaal; — en bij de Doopsg. gemeente te Aalsmeer ds. B. J. Bakker, predikant te Warga.

CORRESPONDENTIE.

Wij ontvingen wederom een artikel over *het waterschap Hunsingo*, hoofdzakelijk ten betooge, dat het eene groote dwaasheid is het waterschap Hunsingo onder een en hetzelfde peil te brengen, en dat er een verschillende waterstand voor de hoogere en lagere landen moet blijven bestaan. Daar de schrijver nog niet bekend was met de koninklijke beslissing in ons vorig nommer vermeld, welke beslissing wel van overwegenden invloed zal zijn op de beschouwingen in deze zaak, meenen wij het artikel van *Libra*, zooals het nu ligt, ter zijde te moeten leggen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 24 Maart.

Lord *Palmerston* heeft aan de kiezers van het vlek Tiverton, waar hij als afgevaardigde naar het Parlement is gekozen, een adres gezonden, waarin hij zegt, dat de oppositie van het tegenwoordige bewind de kwestie omtrent China als een voorwendsel van haren tegenstand heeft aangegrepen. Het gouvernement zal de eer en de belangen van Engeland handhaven. Indien met China een eervolle vrede kan worden verkregen, is het daartoe volgaarne bereid.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 24 *Maart.*

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63$\frac{1}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	76$\frac{7}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	95¾.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	76.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86¼.
Dito Nation. Metall	» 5	»	77$\frac{1}{16}$.
Spanje Onbep. St.	» 1¼	»	25.
Dito Binnenl	» 3	»	38½.
Portugal	» 3	»	44$\frac{13}{16}$.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	103⅞.
Dito bij *Hope*	» 4	»	84½.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	84¼.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	96$\frac{3}{16}$.
Wisselkoers op Londen	zigt..		*f* 11,75.
Dito	6/m.		*f* 11,62½.

LONDEN, 24 *Maart.* Consols 93½.

PARIJS, 24 *Maart.* Fransche 3 pCt. 70.80.

WEENEN, 24 *Maart.* Metalliek 5 pCt. *f* 83½. Nat. Leening *f* 85. Wissel op Londen *f* 10.08. Zilver *f* 4¼.

De bank heeft het disconto met ½ pCt. verlaagd.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 19 Mei, *van Gijzel* Stad Amsterdam, Bat.
TEXEL 21 Maart, *Gorter* Johanna Maria Christina, Bat.
HELVOET 21 Maart, *Vink* Voorwaarts, Lissabon.
VLISSINGEN 19 Maart, *Fenster* Johannes, Palermo.
SMIRNA 1 Maart, *Hazewinkel* Radboud, Salonica.
GENUA 16 Maart, *Bekkering* Attalante en *Schotema* Castor en Pollux, Amst.; *Klazen* Rotterdam, Rott.
Bij DEAL 18 Maart, *Sandberg* Bellatrix, n. Amsterdam en *Hoeksma* Cornelia Wilhelmina, n. Messina, beide v. Amst.; *de Boer* Zwaantina Hendrika, v. Antw. n. Bayonne.
Bij DOUVRES 17 Maart, *Stang van Hees* van der Palm, n. Bat. en 18 *Hille* Prinses Charlotte, n. de Kaap de Goede Hoop, beide v. Rott.
Bij DUNGENESS 18 Maart, *Gust* Magdalena Johanna, v. Triest n. Bremen.
FALMOUTH 18 Maart, *Mellema* Hermanus Hesselaar, v. Wisbeach n. Bayonne.
BRISTOL 18 Maart, *Viëtor* Antoinette Seraphine, Manilla.
LONDONDERRY 17 Maart, *Steffens* Jonge Andries, Rott.
GRANGEMOUTH 17 Maart, *Korfker* Anna Martha, Alesund.
DUNDEE 17 Maart, *Scholtens* Hillechiena Scholtens, Amst.; *Ploeg* Vertrouwen, Harlingen.
NORTH SHIELDS 18 Maart, *van Rijn* de Vrede, Rott.; *Gruppelaar* Niessina en *Koning* Johanna Marchiena, Zwolle; *Olthof* Catharina, Kampen; *Smit* Jantje, Nieuwe Diep.
CUXHAVEN 20 Maart, *Vos* Betje Pronk, Livorno.
BREMERHAVEN 17 Maart, *Bakker* Sophia Catharina, Utrecht; — 18 *Dallinga* Anna Hendrika, Amst.
STOLPEMUNDE 16 Maart, *Hazelhoff* de Vrede, Holtenau.
RENDSBURG 17 Maart, *de Jonge* Diewerdina, v. Rostock n. Newburg; — 18 *Datema* Magrietha Hendrika, v. Lubeck n. Brugge; *Gort* Frouwina Steenhuizen en *de Jonge* Margaretha Meijering, v. Dantzig n. Delfshaven; *Lever* Wubbina Venema, v. Lubeck n. Bremen.
HOLTENAU 18 Maart, *Top* Vr. Elisabeth, v. Rostock n. Aberdeen.
TONNINGEN 14 Maart, *Mooi* Alida Folkerts, v. Devent. n. Sleesw.; *Pekelder* Heidewika Regina, v. Amst. n. Stockholm; — 16 *Topzant* Martha, v. Hamburg n. Sleeswijk.

Vertrokken.

AMSTERDAM 19 Maart, *de Weerd* Pauline Constance Eleonore, Bat.; *Rijntjes* Suriname, Sur.
TEXEL 20 Maart, *Lupcke* Helena en Anna en *Carst* Tweelingzusters, Bat., *Oldendorp* Kooger Polder, Nantes; *Freije* Margaretha, Liverp.; — 21 *Hansens* Zeemanshoop, Livorno.
VLIE 17 Maart, *de Haan* Agnetha Juliana, Dantzig; *Slinger* Geessina, *Fenenga* Agatha en 17 *Bekkering* Ulrike, avontuur; *Kooiman* Onderneming, Newc.; *Duif* Catharina Visser, Christiansand; *de Jong* Margrietha Hendrika en *de Jong* Goede Verwachting, Osterrisoer.
HELVOET 20 Maart, *Vaalman* Aurora, Bilbao; *Rijf* Mentor, avont.
TRIEST 14 Maart, *Hazewinkel* Veendam, Rott.
BORDEAUX 16 Maart, *Lackrooi* Anna Louisa, Swansea.
ROYAN 12 Maart, *Rosema* Engelina Jantina, Hamburg.
PORTSMOUTH 18 Maart, *Gortmans* Catharina Maria, Bat.
FOWEY 16 Maart, *Noordhoek* Argus, Dordrecht.
HAMBURG 20 Maart, *Emmelkamp* Annagiena, Tonningen; *Braamhorst* Gesina Lammegiena, Rusterzijl; *Bolmeijer* Onrust, Hoogezand.
CUXHAVEN 18 Maart, *Brongers* Sophia en 20 *Brouwer* Alida, Bordeaux.
BREMERHAVEN 19 Maart, *de Jonge* Sophia Catharina, Grangem.; *Lenger* Elisabeth, Tonningen.
SWINEMUNDE 19 Maart, *Scholtens* Baron van Hall, Montrose; *Valk* Alida, Rotterdam.

In lading.

LONDEN 18 Maart, *de Jong* Ettiena en 19 *Valom* Zeven Broeders, Dantzig.

Groningen, 24 Maart. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Neptunus, kapit. W. Nepperus, van Veendam, met ballast op avontuur.

Oostmahorn, 21 Maart. Vertrokken 19 Maart, *de Haan* Sjoumenta, Bayonne, *de Jonge* Jantina en *Heins* Frouwke Denekamp, Londen, *Stomp* Eeltje Heidema, Harwich, allen v. Groningen.

Zoltkamp, 23 Maart. Vertrokken *Pluktje* Tetsia, *Veldkamp* Anna, *Kuipers* Anna Tedora, *van Dalen* Pieterdina en *Kramer* Agatha Jacoba, Londen; *Zomer* Roelina Oostra, *Drewes* Tjakkien, *van Sluis* Onderneming en *Rasker* Geertruida, Harwich.; *Bernardus* Agatha Henderika, Bayonne.

Zeilklaar: *Wortel* Alberdina, Harwich; *Pott* Corn. Beerend., avont.; *Sprik* Grietina Hillechina, Londen.

Harlingen, 23 Maart. Binnengekomen den 22sten, *Beekhuis* Margaretha, St. Ubes.

Vertrokken den 17den, *de Boer* Willem, *Haijer* de Goede Hoop, *Pothuis* de Thia, *Piebes* Elisabeth en *Leeman* de Niord, Noorwegen, *Mulder* Drie Gezusters, *Stuut* Frits en Betsy en *Hoedemaker* Onderneming, op avontuur; — 18 *Bart* Drie Gezusters, Noorw.; — 19 *Boswijk* Afiena Smit, op avont.; — 22 *de Boer* Æolus, Newcastle; — 23 *Oldenburger* Sara Maria, Dantz.; *Oldenburger* Johanna, Denemarken; *de Weert* de Pieter, Amst.

Amsterdam, 20 Maart. Volgens brief van kapit. *J. van Tubergen*, voerende het schip Admiraal Tromp, van hier naar Batavia, was hij den 17den dezer in goeden staat zeilende, met Z.O. wind, bij de Singels, en had dien zelfden dag gezien het schip Amicitia, kapit. *F. Molenaar*, van dito naar dito.

Sunderland, 19 Maart. Het schip Petronella Hillegonda, kapit. *F. M. Rasker*, van Amsterdam naar Londen, is gisteren op de hoogte van deze haven overzeild en vermoedelijk daarna gezonken, doch het volk gered en alhier aangebragt (en niet het schip Hillechiena Scholtens, kapit. *Scholtens*, zoo als in ons vorig no. gemeld).

Hamburg, 19 Maart. Het schip Catharina Elisabeth, kapit. *Boiten*, van Antwerpen, is gisteren avond op de Elve overzeild en onmiddellijk gezonken, doch het volk gered.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

16 Maart. *Westenenk*, Cosmopoliet, v. Libau n. Amst., m. granen.
17 —— *v. Driesten*, Jantje Berg, v. Londen n. Stettin, m. ijzer.
Bekkering, Gezina, v. Londen n. Stettin, m. ijzer.
Leuwes, Hendrika Jantina, v. Malaga n. Stettin, m. boomolie.

De wind den 16 Maart W.Z.W., W., W.N.W.; den 17den N.W., W., Z; den 18den Z.Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

HELVOET 22 Maart, *Ritzes* Geertr. Anne, Palermo; *Noordhoek* Argus, Pentewan.
VLISSINGEN 20 Maart, *v. Sluis* Annagiena en 21 *Beekman* Concordia, Hamb.
LONDEN 20 Maart, [illegible] Waakzaamheid, Harl.
NEWPORT 17 Maart, *Drewes* Hendr. Hillech., v. Cardiff n. Rott.
Bij PORTLAND 18 Maart, *Bakker* Thetis, v. Triëst n. Amst.; — 18 *Thaden* Anke Berg, v. Holl. n. Bordeaux.
Bij FOLKESTONE 19 Maart, *Kleinenberg* de Landbouw, v. Rott. n. Batavia.
Bij DUNGENESS 19 Maart, *v. Velthoven* Herman, v. Rott. n. Bat.
Bij DOUVRES 19 Maart, *Woltheкker* Elisab. Klasina, v. Amst. n. Jersey; *v. d. Weyden* Johanna Hendr., v. Rott. n. Buenos-Ayres.
Bij DEAL 19 Maart, *Veenstra* Elisabeth en *Popkes* Cath. Wilh., v. Rott. n. Bat.; *Ouwehand* Krimpen a/d Lek, v. Rott. n. Cardiff.

Vertrokken.

TEXEL 22 Maart, *Visser* Thetis, Bat.
LONDEN 20 Maart, *Net* Jant. Marg., Stettin.
DARTMOUTH 19 Maart, *Boelhouwer* Theodora Mechtelda, v. Manilla n. Liverp.
MESSINA 6 Maart, *Boerhave* Albert Schuringa, Rott.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 19 Maart, *Koens* Eersteling, Bat.; *de Jonge* Malvina, Buenos-Ayres.

SCHEEPSVRACHTEN.

Groningen, 24 Maart. Door gebrek aan schepen voor binnenl. verzending, vrachten aanmerkelijk hooger. Naar Amst. of de Zaan tot *f* 7 p. last Rogge, Rotterdam *f* 6,50, Bergen op Zoom *f* 9,25 en Antwerpen *f* 9 p. l. Gerst. Schepen gevraagd. — Naar Londen of de Oostkust tot 15 sh. en 5 pCt. per 10 qr. Haver, Boonen 20 sh. en 5 pCt. voor groote schepen. — Van Noorwegen (Frederikstad) op hier tot *f* 7 p. ton hout en 5 pCt.; van Newcastle op hier tot 10½ p. st. p. keel steenkolen.

239ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Eerste Klasse.

1*ste Lijst.* No. 1958 *f* 5000; no. 4366 en 16298 beide *f* 1000; no. 6638, 6639 en 8836 ieder *f* 200; no. 2497, 6801, 7264 en 8396 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 23 *Maart* 1857.
4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *Maart.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔	*f* 3,05
Oude 70 ℔	*f*	N.W. 1856 52 ℔	*f* 4,65	- - 42 - -	3,25
N.Oml.1856 66 -	7,00	- 54 - -	5,15	- - 44 - -	
- - 68 - -	8,00	- 56 - -	5,65		
- - 70 - -	9,00	Zomer 54 - -	4,80	BOONEN.	
- Old. 66 - -	6,65	- 56 - -	5,20	Paardeb.	*f* 4,50 *f* 5,25,50,85
- - 68 - -	7,65	Knobbe 60 - -	6,05		
- - 70 - -	8,65	- 62 - -	6,45	Gr. Erwt.	*f*
ROGGE.		HAVER.		Graauwe dito	*f*
N. Inl. 60 ℔	*f* 4,45	N. Dikke 36 ℔	*f*		
- - 62 - -	5,05	- - 38 - -		ZADEN, ENZ.	
- - 64 - -	5,65	- 40 - -	2,95	Koolz.	*f* 12 à *f* 15,50
- - 66 - -	6,25	- 42 - -	3,15	dito	*f*
Oude 66 - -		- 44 - -	3,35	Zomerzaad	*f*
BOEKWEIT.		- 46 - -	3,55	G. Mosterdz.	*f*
N.Gr.Zd. 60 ℔	*f* 6,10	- 48 - -	3,75	Lijnzaad	*f*
- - 62 - -	6,60	- 50 - -	3,95	Dederzaad	*f* 8 à *f* 9,50
- - 64 - -	7,10	N.W.Voer 36 - -	2,60	Gr. Gort	*f* 7,50 à *f* 8,50,75
- Zw.- 60 - -	5,90	- - 38 - -	2,80	Parel dito	*f* 11 *f* 12 à *f* 13
- - 62 - -	6,40	- - 40 - -	3,00	Raapolie per vat	*f* 49,50
- - 64 - -	6,90	N. Zw. - 36 - -	2,65		
Veen 66 - -	6,80	- - 38 - -	2,85		

Tarwe ruim ter veil en over 't geheel iets lager afgegeven. — Rogge ruim prijshoudend. — Grijze zandboekweit in een doen, zwarte en veen iets lager verkocht. — Wintergerst wel zoo aang. naam, zomer slap, knobbe prijshoudend. — Dikke haver 5 ct., witte voer 15 ct. en zwarte 10 ct. lager verkocht. — Beste boonen prijshoudend. — Koolzaad met weinig handel. — Gort in een doen.

ROTTERDAM, 21 *Maart.* Gerst: 127, 128 ℔ Windau *f* 234, *f* 236. Boekweit: op 140 ℔ Gordijker *f* 255.

ROTTERDAM, 23 *Maart.* Tarwe Zeeuws. voldoende ter markt; de puike partijtjes ruim als voren, de mindere echter naauwelijks prijsh. en slepende van de hand gegaan. Roode in een doen aan consumtie met zeer kleinen handel. — Rogge Zeeuws. 20 ct. lager met moeite te verkoopen; overige soorten voor alsnog zonder omgang. — Boekweit ruim prijsh., doch met beperkten omzet. — Gerst met goede vraag 10 à 20 ct. hooger. — Haver, Paarde- en Duiveboonen 10 ct. hooger. Bruine- en Witte Boonen flaauw tot vorige prijzen. — Erwten met goeden aanvoer, niet ten vollen als voren te verkoopen. — Kool-, Lijn- en Hennepzaad zonder handel.

SCHIEDAM, 21 *Maart.* Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 26; Amst. Proef *f* 27,25.

AMSTERDAM, 23 *Maart.* Tarwe in een doen met weinig handel: 129 ℔ n. witb. Pools. *f* 430; 127 ℔ dito *f* 403; 127 ℔ j. b. dito *f* 366, *f* 375; 128 ℔ n. Gelders. *f* 335; 114 ℔ n. Vries. *f* 280. — Archangel Rogge bij partijen *f* 3 hooger, overige soorten onveranderd: 118, 120 ℔ Archangel *f* 224, *f* 230; 118 ℔ dito *f* 222 aan de Zaan; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 223; 120 ℔ Amerik. *f* 246; 120 ℔ n. Munst. *f* 218, *f* 215; 122 ℔ n. Inl. 224; 140, 142 ℔ dito *f* 203, *f* 208. — Gerst prijsh.: 110 ℔ Manh. *f* 235; 107, 108 ℔ Knobbe *f* 203, *f* 206; Zeeuws. Winter *f* 190. — Haver: 100½ ℔ dikke *f* 4 a *f* 4¼. — Boekweit onveranderd: 118 ℔ Amersf. *f* 255; 118 ℔ Holst. *f* 250. — Koningsb. Graauwe Erwten zijn a *f* 9 gedaan.

Koolzaad bij vorigen marktdag onveranderd: Berdianski Ravison 48 p. vl.; op 9 vat in April 91 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 78½ p. vl. — Lijnzaad in een doen 114, 115 ℔ Berdianski *f* 14 a *f* 14½ per mud; 106, 107 ℔ Riga *f* 350; 112, 113 ℔ Odessa *f* 425; 107, 108 ℔ Petersb. *f* 390. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets vaster: op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52; Mei *f* 50,75; Sept. *f* 46,75; Oct. *f* 46,50; Nov. *f* 46,50 a *f* 46,25; Dec. *f* 46,25. — Lijnolie dadelijk en op levering iets flaauwer: op 6/w. *f* 43,75; vlieg. *f* 42,50; April *f* 42; Mei *f* 42,25 a *f* 42 a *f* 42,25; Sept. en Oct. *f* 42,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,25; vlieg. *f* 49. — Raapkoeken *f* 82 a *f* 86. — Lijnkoeken *f* 10½ a *f* 15.

LONDEN, 20 *Maart.* Inl. Tarwe was heden geheel verlaten. Ook in vreemde ging zeer weinig om en de prijzen waren iets lager. Gerst 1 sh. en Haver 6 p. lager.

Van den 23sten. Granen zonder kooplust; Tarwe zou waarschijnlijk 4 a 5 sh. lager te bedingen zijn.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *Maart.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 20; 2de soort *f* 19.

LEEUWARDEN, 20 *Maart.* De prijs der boter was heden *f* 52.

AMSTERDAM, 23 *Maart.* De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 56 a *f* 58; Kuinder *f* 54 a *f* 56; Kamper *f* 55 a *f* 57; Deventer *f* 46 a *f* 50; Zwolsche *f* 52 a *f* 55.

LONDEN, 21 *Maart.* Boter is belangrijk gedaald. De aanvoer gedurende de afgeloopen week bestond uit: van Harlingen 1377 v., Havre 86, Ostende 1525, Antwerpen 383, Amst. 91, Rotterdam 3878, Hamburg 484, Gyon 200, Emden 60. De noteringen zijn: beste Friesche 118 sh., surplus 104 a 108 sh., 2de kwal. 80 a 84 sh., beste Hollands. 86 a 90 sh., Kamper en Zwolsche 108 a 116 sh., Bosscher 92 a 98 sh., Groninger 86 a 92 sh., Emden en Leer 90 a 94 sh., Holst. en Kiel 118 a 120, Fransche 82 a 84 sh.

Van den 23sten. Holl. Boter 88 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 24 *Maart.* Runderen wederom niet ter markt, schapen tamelijk aangevoerd, van *f* 12 tot *f* 16 a *f* 20; van varkens was eene ruime aanvoer en heerschte hierin een levendigen handel, van *f* 35 tot *f* 44 a *f* 50.

— Op de eerste alhier gehoudene voorjaars-paardenmarkt was een ruime aanvoer aanwezig, waaronder ook veel puik soort, doch daar er geen vreemde kooplieden ter markt waren, was de handel beperkt; puik soort van *f* 400 tot *f* 500; werkpaarden van *f* 250 tot *f* 350.

LEEUWARDEN, 20 *Maart.* Aangevoerd 450 koeijen, waarvan 300 vette-, de overige melk- en kalve-; de prijzen blijven bij voortduring hoog; eenige vette kalveren, wel begeerd; 50 schapen, benevens 50 varkens, die insgelijks prijshoudend zijn.

LONDEN, 20 *Maart.* De handel ter veemarkt was matig en de prijzen liepen over het algemeen 2 d. per 8 pond lager, geldende groote ossen 4 sh. a 4 sh. 6 d. en puike Schotsche 4 sh. 8 d. a 4 sh. 10 d.

Van den 23sten. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 276 runderen, 98 kalveren en 16,020 schapen. De stemming was iets beter voor schapen en runderen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 23 *Maart.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95$\frac{13}{16}$. — België, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52¼. — Spanje, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24⅞; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38½; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 42⅛. — Portugal, te Londen 3 pCt. 45; Dito 1856 3 pCt. 43¾. — Rusland, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103¾; Dito te *Londen*, 4½ pCt. 95; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96¼. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 76⅛; Dito Dito 2½ pCt. 39¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86⅝; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78⅛. — Mexico, Onbep. Stukken 3 pCt. 22¼.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

Op HEDEN, WOENSDAG den 25en Maart, te ... uur. Spreker: Prof. P. J. VAN KERCKHOFF.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

GEWONE VOORJAARSVERGADERING

van de VEREENIGING **HET METALEN KRUIS**, Afdeeling *Groningen*, op VRIJDAG den 27sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, in *de Beurs.*

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR DE HEEREN

MONTIGNY,

Solo-Violoncellist van Z. K. H. den Hertog van Saxen-Coburg-Gotha,

EN

WIBIER,

1ste Tenorist van de Koninklijke Muzijk-Academie te Brussel,

op Vrijdag den 27sten Maart e.k.,

des avonds te 7 uur, **in de Groote Concertzaal der Harmonie.** Entrée ƒ 1. H.H. Militairen en Studenten 50 Cts.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van een' ZOON Vrouwe E. B. H. LIPEIJ—VAN PANHUIS.

LEEUWARDEN, 17 Maart 1857.

*** Bevallen van een welgeschapen MEISJE J. HOEN, geb. MULDER.

HOOGEZAND, 20 Maart 1857.

*** Bevallen van een' ZOON C. H. STUTTERHEIM—VAN PELT.

GRONINGEN, 21 Maart 1857.

*** WINSCHOTEN, 22 Maart 1857. Bevallen van een' ZOON GRIETJE VELDMAN, Echtgenoot van

D. MULDER, D.z.n.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 21 Maart 1857. Heden overleed, in den hoogen ouderdom van ruim 88 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw A. M. C. BRILL, Wedw. den Heer TH. DE JONGH.

Mr. E. T. DE JONGH.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 22 Maart 1857. Heden overleed onze waarde Broeder en Behuwdbroeder, de Heer HINDERIKUS MULDER, in den ouderdom van 56 jaren en 11 dagen.

W. T. MULDER.
Uit aller naam.

*** Heden overleed ten mijnen Huize, mijn geliefde Broeder JANNES MUNTING, na eene sukkelende ziekte van ruim zes maanden, in den gezegenden ouderdom van drieëntachtig jaren en vijf dagen.

GRONINGEN, 23 Maart 1857.

H. MUNTING.

*** Het KINDJE, 't welk God mij voor tien weken schonk, werd heden met zijne Moeder vereenigd, die het voor veertien dagen in de Eeuwigheid is voorgegaan.

GRONINGEN, 24 Maart 1857.

J. W. KUITERT.

Vervolg der Verkooping van BOEKEN,

ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de **Guldenstraat**, op HEDEN en volgende dagen, telkens des AVONDS te 5½ uur.

*** Bij **P. HUISINGH**, te *Winschoten*, verschijnt heden, en is algemeen aan den Boekhandel verzonden:

De 2de Druk van

H. E. GRAVEMEIJER, GODDELIJK GELEIDE. Tekst Exodus 33: 15. **Intrée-preek**, gehouden te *Midwolda* ('t *Oldambt*), den 22sten Februarij 1857. Prijs 20 Cents.

Ook zijn bij hem nog weinige Exempl. voorhanden van: **H. E. GRAVEMEIJER, JEZUS GELIJKENIS van het Onkruid des Akkers**, voorgesteld in **vier Predikatiën.** Prijs 40 Cts.

*** De Boekhandelaar **J. J. HANSMA**, te *Dockum*, heeft uitgegeven:

H. E. GRAVEMEIJER, „JEZUS CHRISTUS ONVERANDERLIJK," Hebr. XIII: 8. **Troostwoord** en **Afscheidswensch** aan **Hantum c. a.** Prijs 25 Cts.

Bijkans **1000** Ex. werden in **ééne week** van deze Leerrede **verkocht.**

Faillissement.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van *Groningen*, van den twintigsten Maart 1800 zevenenvijftig, behoorlijk geregistreerd, is **EIJE JANS LAND**, Koopman en Bakker te *Groningen*, verklaard te zijn in **staat** van **FAILLISSEMENT**, met bepaling dat het Faillissement is aangevangen op den negentienden Maart laatstleden; waarbij wijders is benoemd tot **Regter-commissaris** den Heer Mr. CORNELIS STAR BUSMANN, President der Regtbank, en tot **Curator** is aangesteld Mr. LOUIS EIJSSONIUS WICHERS, Advocaat, te *Groningen* woonachtig.

GRONINGEN, 21 Maart 1857.

De Curator,
Mr. L. EIJSSONIUS WICHERS.

GROENE WEESHUIS.

Met OCTOBER e.k. worden daarin gevraagd, tegen **vrije Kost** en **Inwoning, Vuur** en **Licht**, met een **tractement** van **ƒ 250** 's jaars: Een **BINNENVADER** en **MOEDER**, van middelbaren leeftijd, zonder Kinderen ten hunnen laste, en van de P. G. Nadere inlichting bij den Boekh.-Voogd

P. F. MULDER.

GRONINGEN, Maart 1857.

Het BESTUUR der **MAATSCHAPPIJ van Onderlinge Waarborg tegen het Verlies van Veldgewassen door HAGELSLAG**, alleen voor de *PROVINCIE GRONINGEN*, neemt de vrijheid de DEELGENOOTEN te herinneren aan de voldoening der **JAARLIJKSCHE CONTRIBUTIE** voor den **Oogst van 1857**, en bovendien in het **te kort** in de SCHADEN, wegens **Verlies over den Oogst in 1856** getroffen, te zamen ten bedrage van **ƒ 1—50** voor ieder **Duizend Gulden Waarborg**, te betalen in de aanstaande maand APRIL.

Verders berigt het BESTUUR, dat op den **REKENDAG in 1856**, tengevolge van een gedaan Schriftelijk Voorstel, op voldoende gronden en door ondervindingen gestaafd, — eenparig is besloten:

Dat voortaan, te beginnen met den Oogst van 1857, ingeval de schade meer dan 1/20 van den genomen waarborg van den Deelgenoot bedraagt, daarvan het 1/20 van den waarborg af te trekken en de dan overblijvende som als schade aan den rampgeleden Deelgenoot zal worden uitbetaald.

Namens het Bestuur voornoemd:
De Secretaris en Ontvanger,
B. CRAKER.

BARGEDIENST
van *Groningen* op *Delfzijl.*

Daar de **Remsboot** op **WOENSDAG den 25sten dezer** weder zal beginnen te varen, wordt bij dezen bekend gemaakt, dat de **BARGE**, die 's morgens te 8 uur precies van *Groningen* vertrekt en met **twee paarden** is bespannen, des middags nog vroegtijdig genoeg te *Delfzijl* arriveert om aan de PASSAGIERS gelegenheid te geven met de **STOOMBOOT** verder te kunnen vertrekken.

Namens de Schuitvaarders:
PH. SINGER, *Boekhouder.*

HEDEN AVOND te 7 uur,

ten Huize van den Logementhouder BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, **verhuring** van de **LANDERIJEN**, toebehoorende aan de Heeren H. C. REINDERS, A. HESSELINK en aan de Erven T. VAN DUINEN.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 27sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. MEINEMA, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 7½ Bunders kostelijk GROENLAND, gelegen aan den Straatweg onder *Dorkwerd*, toebehoorende aan de Wedw. J. ASSIES; in 4 Perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op ZATURDAG den 4den April 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene ruime BEHUIZING, get. N 46, met groot BLEEKVELD er achter, zijnde eene *IJzersmederij*, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, wordende door P. D. WESTRA bewoond. Om te aanvaarden den 1sten November 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

Op Donderdag den 9den April

1857, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing van Mejufvrouw de Weduwe O. R. OETZES, Westzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande onder anderen in EIKENHOUTEN KABINET, DITO BUREAU met BOVENSTUK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, ENZ; voorts eene **WINKELKAST** met **TOONBANK** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien daags bevorens des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Op Dingsdag den 14den April

1857, des namiddags te 2 uur, zal, voor de Woning, bewoond geweest door Mejufvrouw de Wedw. P. OOSTERVELD, in het Antoni-Gasthuis, voor de Oosterpoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door genoemde Weduwe P. OOSTERVELD nagelaten **nette INBOEDEL**, bestaande onder anderen in: EIKENHOUTEN KABINET, DITO SECRETAIRE, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, GLAS- en AARDEWERK, LINNEN en BEDDEGOED, **GOUD en ZILVER, VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. —

Te bezien voormiddags van 10—12 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Maandag den 20sten April

1857, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing van H. HECKMAN, Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE** en **ANDERE ROERENDE GOEDEREN**, alsmede **BEDDEGOEDEREN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien Zaturdag bevorens des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

De Verkoop van Rijtuigen, Paardetuigen, enz.,

voor den Stal van den Heer Mr. E. J. OFFERHAUS, in de Marktstraat alhier, **zal geen plaats hebben op den 31sten Maart e.k. maar op DINGSDAG den 21sten April 1857, des voormiddags te 11 uur.**

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Op Woensdag den 22sten April

1857, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, voor de Behuizing van Mejufvrouw de Wedw. en Erven J. DIEMERS, in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE** en andere **ROERENDE GOEDEREN**, bestaande onder anderen in: LINNENKAST, BOEKENKAST, SECRETAIRE, CANAPÉ, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, KOOK- en KOLOMKAGCHELS, VLOERKLEEDEN, CARPETTEN, BEDDEGOEDEREN, ENZ.; — voorts **LOODGIETERSGEREEDSCHAPPEN**, waaronder 2 groote IJZEREN BALANSEN met BLADEN, WERKTAFELS, ENZ. — De Loodgietersgereedschappen zullen het eerst worden verkocht. — Te bezien daags bevorens van 11—4 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

HEDEN, WOENSDAG

den 25sten dezer, des voormiddags te 10 uur, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat alhier, zal **voetstoots** worden verkocht: Een groot assortiment **PORSELEIN**, bestaande in diverse SERVISEN, waaronder met **Goud**, THEEGOED en ORNAMENTEN.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GROOTE HOUTBOELDAG.

Ten verzoeke en bij de Behuizing van den Houtkooper H. GEERTSEMA, te *Beerta*, op MAANDAG den 30sten Maart 1857, om de menigte der perceelen des middags precies te 12 uur, zoo immer mogelijk voetstoots, op 10 maanden crediet, van:

2000 SCHOLLEN, SCHRODEN en AFDEELINGS, 200 Bossen WRAKKE LATTEN, 7000 VUREN MAATS- en OVERMAATS DEELEN, 5000 meest buitengewoon zware JUFFERS, KOLDERS en ELLINGS, waaronder aanzienlijke partijen van verschillende lengten van 5 à 4 dm. top, eene partij WAGENPLANKEN, POSTEN, RIBBEN, RAAMLATTEN, 1½ dm. KANTER en hetgeen ten dage van verkoop meer te voorschijn zal worden gebragt.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 30sten Maart 1857, en volgenden dag, telkens om een uur te beginnen, ten verzoeke en ten Huize van de Wedw. F. J. HAMMINGA, te *Kolham*, publiek op gewone Conditiën te verkoopen:

3 PAARDEN, 16 stuks HORENVEE en 5 SCHAPEN, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMEUBELEN, HOOI, STROO en MEST.

KOEKEMAKKEN wordt niet toegelaten.

Mr. J. D. TRESLING.

Boeldag,

op DONDERDAG den 2den April 1857, te elf uur, voor de Wedw. HINDRIK ALDERTS PIERSMA, te *Opende*, op hare Boerenplaats aldaar, van:

LEVENDE HAVE, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMEUBELEN, ENZ.

Mr. H. P. WICHERS, *Nots.*
C. H. BEEKHUIS, *Nots.*

Bij toeval TE HUUR:

Eene rojale en net betimmerde **BOVENBEHUIZING**, aan de Onbeplante Ossemarkt, bewoond door den H.Ed.Gestr. Heer Generaal-Majoor DE MOULIN. Te bevragen bij den Eigenaar B. G. RINSMA, *Apotheker.*

TE HUUR:

Eene **BEHANGENE KAMER** met **KEUKEN**, buiten de Steentilpoort.

K. MAATHUIS.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een uitmuntende **KOOI** met **Land-** en **Zeevlucht**, waarbij 24 Pondematen uitmuntend **GREIDLAND.** Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, te *Anjum*, in *Oostdongeradeel*,

F. B. KOOISTRA.

TE KOOP:

Eene bijna niet gebruikte **BAROUCHETTE** voor **4 personen**, tevens van een KINDER ZITBANKJE voorzien, met PORTIERREN en GLAZEN TUSSCHENSCHOT (hetgeen naar verkiezing kan worden uitgenomen en ingezet). Te bevragen bij den Zadelmaker BONNES, Nieuwe Ebbingestraat, bij den Boog.

Hoedenmagazijn.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij heeft ontvangen uit de **voornaamste fabrijken,**

supra fijne Castoor-

EN

FRANSCHE ZIJDEN HOEDEN,

alsmede **PREDIKANTEN-** en **KINDERHOEDEN**; recommandeert zich ten vriendelijkste.

J. A. WREESMAN,
tusschen de Beide Markten, in *de Klok.*

Het Kantoor

van **E. DE BOER** en **ZONEN**, *Geqalificeerde Kollecteurs der Staatsloterij*, **is verplaatst naar de Noordzijde** van de **VISCHMARKT, het tweede Huis** ten Westen van de **Haddingestraat.**

BESTE KROPSALADE

bij **J. VROOM**, in de Kleine Rozenstraat.

Voor Dekkers en Landbouwers.

Bij **T. H. ELSINGA**, Winkelier te *Zwaagwesteinde* (Provincie *Friesland*), is te bekomen: beste **FRIESCHE DEKROOP**, zeer geschikt tot het **dekken** met **Riet**, en, zoo als de ondervinding zal leeren, voordeeliger dan de mindere soorten; per Bos van 100 Roopen, ieder lang 6 Ned. Ellen, *ƒ* 1,50; welke soort alleen op **Bestelling** is te bekomen. Wordt alle DINGSDAGEN *franko* te *Groningen* geleverd in de verlangde Schuiten. MONSTERS worden op aanvraag gezonden, en bij eenigzins belangrijke Bestellingen verzocht, 14 dagen vooruit de orders te ontvangen.

OP EENE BOERDERIJ

nabij *Groningen* vraagt de ondergeteekende, op den 1sten Mei, tegen **goed Loon**, een paar **GEHUWDE LIEDEN**, van middelbaren leeftijd, van goede Getuigschriften voorzien, liefst zonder Kinderen; de Man de geheele **BOERDERIJ** en de Vrouw het **BOTERMAKEN** grondig verstaande. Brieven *franko.*

J. S. HAVINGA OORTWIJN.

HET EAU DES CARMES

van MARGARETHA GRASS, vroeger gezellin der Kloosterzuster MARIA CLEMENTINE MARTIN, verdient de bijzondere attentie der consumenten. Het is vervaardigd naar het oorspronkelijke voorschrift en de grondstoffen zijn niet vervangen door andere, die door de Parfumfabrieken gebruikt worden, hetzij om te bezuinigen of omdat zij het echte recept niet kennen.

Het is in fleschjes, met **M. G.** in het glas gegoten en het Kon. Pruiss. Wapen op het etiquet, in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts voor 50 Cent en *ƒ* 1 te verkrijgen. De Professoren BISCHOF, WURTZER, BACH, BARING en andere bevelen het aan; algemeen geeft men het de voorkeur boven de Fransche Fabriekaten en gebruikt het liever dan HOFFMAN's Droppels in alle voorkomende gevallen. Bestellingen van Duitsche en vreemde Hoven, van den hoogen adel en de elegante wereld, komen dagelijks in.

Ew. Wohlgeb. ersuche ich mit umgehender Post unter der Adresse: an das Hofmarsch. Amt Sr. Kön. Hoheit des Prinzen FRIEDRICH VON PREUSSEN, zu *Dusseldorf*, gut eingepackt 3 Flaschen von Ihrem Carmelitier-Wasser zu schicken.

DUSSELDORF (Jägerhof), 6 Nov.

G. F. VON DER SCHULENBURG.

LAMPRECHT'S LEKKERE GEKRISTALLISEERDE

BORSTKOEKJES

zijn aan te bevelen bij borst- en halsziekten, hoest, schorheid en heeschheid. Zij zijn een verzachtingmiddel bij chronische ziekten, als: asthma en kortademigheid, die zij ook helpen genezen. Zij verdienen de voorkeur boven de andere bekende *Pâtes*, daar zij bij langer aanhoudend gebruik volstrekt geen maagzuur of verslijming veroorzaken. Het doosje kost 50 Cts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES, *Groningen*, M. GAASBEEK, en I. T. OTTE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.